

გაიდლაინები სისხლძარღვოვანი მიდგომის შესახებ

გაიდლაინი 1. პაციენტის მომზადება

გაიდლაინი 1.1: ვენის დაზოგვის ადრეული დაგეგმვა პრედიალიზური მოვლის ერთ-ერთ აუცილებელ ასპექტს წარმოადგენს თირკმლის ქრონიკული დაავადების მართვაში.

გაიდლაინი 1.2: თირკმლის ქრონიკული უკმარისობის მქონე ყველა პაციენტმა, ვისთანაც შერჩეული იქნა ჰემოდიალიზი, დიალიზი უნდა დაიწყოს მოფუნქციე სისხლძარღვოვანი მიდგომით.

გაიდლაინი 1.3: ქრონიკული ჰემოდიალიზის პოტენციური პაციენტები სისხლძარღვოვანი მიდგომის შექმნის მიზნით უნდა გაიგზავნოს ნეფროლოგთან და/ან ქირურგთან თქდ IV სტადიაზე, ან უფრო ადრე სწრაფად პროგრესირებადი ნეფროპათიის ან ისეთი სპეციფიური კლინიკური მდგომარეობის შემთხვევაში, როგორცაა შაქრიანი დიაბეტი ან პერიფერიული სისხლძარღვების მძიმე დაავადება.

გაიდლაინი 2. პრეოპერაციული შეფასება

გაიდლაინი 2.1: სისხლძარღვოვანი მიდგომის შექმნამდე უნდა ჩატარდეს ზედა კიდურების არტერიების კლინიკური გამოკვლევა და არტერიებისა და ვენების არაინვაზიური ულტრასონოგრაფია.

გაიდლაინი 2.2: ცენტრალური ვენის გამოკვლევა ნაჩვენებია იმ პაციენტებში, რომლებსაც ედგათ ცენტრალური ვენის კათეტერი.

გაიდლაინი 3. სისხლძარღვოვანი მიდგომის შექმნის სტრატეგია

გაიდლაინი 3.1: სისხლძარღვოვანმა მიდგომამ უნდა უზრუნველყოს ადეკვატური ჰემოდიალიზისათვის საჭირო სისხლის ნაკადი.

გაიდლაინი 3.2: პირველი არჩევის სისხლძარღვოვანი მიდგომაა აუტოგენური ფისტულა, მეორე არჩევის – პროთეზი, მესამე არჩევის – ცენტრალური ვენური კათეტერი.

გაიდლაინი 3.3: პირველი არჩევის მიდგომაა ზედა კიდურის აუტოგენური ფისტულა, რომელიც უნდა შეიქმნას მაქსიმალურად დისტალურად.

გაიდლაინი 3.4: უნდა მოხდეს ფისტულის მომწიფების მონიტორინგი, რათა საჭიროების შემთხვევაში დროულად დაიწყოს ჰემოდიალიზი.

გაიდლაინი 4. ექთნებისა და პერსონალის როლი სისხლძარღვოვანი მიდგომის მართვაში

გაიდლაინი 4.1: ექთნები და პერსონალი ჩართული უნდა იყოს ვენის დაზოგვასა და სისხლძარღვოვანი მიდგომის მონიტორინგში. თირკმლის ქრონიკული დაავადების მქონე ყველა პაციენტისათვის უნდა არსებობდეს პოტენციური სისხლძარღვოვანი მიდგომის დაზოგვის გეგმა.

გაიდლაინი 4.2: აუცილებელია სისხლძარღვოვანი მიდგომასთან მომუშავე პერსონალის ადეკვატური უწყვეტი ტრენინგი ვენების კანულაციასა და მიდგომის მართვასთან დაკავშირებით.

გაიდლაინი 4.3: აუტოგენური ფისტულის კანულაცია უნდა მოხდეს ადეკვატური მომწიფების შემდეგ.

გაიდლაინი 4.4: პროტეზის კანულაციის დროს გამოყენებული უნდა იქნას “თოკის კიბის” ტექნიკა.

გაიდლაინი 5. სისხლძარღვოვანი მიდგომაზე ზედამხედველობა

გაიდლაინი 5.1: ყოველი კანულაციის წინ უნდა მოხდეს აუტოგენური ფისტულისა და პროტეზის ფიზიკური გასინჯვა.

გაიდლაინი 5.2: სისხლძარღვოვანი მიდგომის ფუნქცია რეგულარულად უნდა შემოწმდეს სისხლის ნაკადის ობიექტური განსაზღვრის მეთოდით.

გაიდლაინი 6. ავ ფისტულის და პროტეზის სტენოზის დიაგნოზი

გაიდლაინი 6.1: ფიზიკური გასინჯვის შედეგად სისხლძარღვის ჰემოდინამიკურად მნიშვნელოვანი სტენოზზე ეჭვის მიტანის შემთხვევაში საჭიროა ინსტრუმენტული კვლევის დროული ჩატარება.

გაიდლაინი 6.2: უნდა მოხდეს დროული პერკუტანული ან ქირურგიული ჩარევა, გადაღების გარეშე, და ინსტრუმენტული კვლევა ჩატარდეს უშუალოდ ჩარევის შემდეგ.

გაიდლაინი 6.3: თუ საჭიროა არტერიული და ვენური სისხლძარღვების სრული ვიზუალიზაცია, უნდა ჩატარდეს მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფია.

გაიდლაინი 7. ავ ფისტულის და პროტეზის სტენოზის მკურნალობა

გაიდლაინი 7.1: ვენური ტოტის სტენოზის მკურნალობის არჩევის მეთოდია პერკუტანული ტრანსლუმინური ანგიოპლასტიკა (პტა).

გაიდლაინი 7.2 აუტოგენური ფისტულის ან პროტეზის თრომბოზის მკურნალობა შეიძლება ინტერვენციული რადიოლოგიით ან ქირურგიული ჩარევით. ინდივიდუალურმა ცენტრებმა უნდა განიხილონ საკუთარი შედეგები და შეარჩიონ საუკეთესო შედეგის მქონე ჩარევა.

გაიდლაინი 8. ცენტრალური ვენის ობსტრუქციის დიაგნოზი და მკურნალობა

გაიდლაინი 8.1: ცენტრალური ვენის ობსტრუქციაზე ეჭვის გაჩენის შემთხვევაში უნდა ჩატარდეს სისხლძარღვოვანი მიდგომის ანგიოგრაფია და ვენის ნაკადის შეფასება.

გაიდლაინი 8.2 ცენტრალური ვენის ობსტრუქციის მკურნალობა უნდა მოხდეს პერკუტანული ინტერვენციით.

გაიდლაინი 9. სისხლძარღვოვან მიდგომასთან დაკავშირებული იშემიის დიაგნოზი და მკურნალობა

გაიდლაინი 9.1: იშემიის დიაგნოსტიკა უნდა მოხდეს კლინიკური გამოკვლევით და მიზეზი დადგინდეს კვლევის არაინვაზიური მეთოდებისა და ანგიოგრაფიის გამოყენებით.

გაიდლაინი 9.2: ქირურგიული მკურნალობის მეთოდებია: არტერიული ნაკადის გაუმჯობესება, ფისტულის ნაკადის შემცირება, დისტალური რევასკულარიზაცია და უკიდურეს შემთხვევაში – სისხლძარღვოვანი მიდგომის გადაკეტვა

გაიდლაინი 10. ცენტრალური ვენური მიდგომა

გაიდლაინი 10.1: ცენტრალური ვენური სადიალიზო კათეტერი უნდა ჩაიდგას მხოლოდ სხვა ალტერნატივის არარსებობის შემთხვევაში.

გაიდლაინი 10.2: კათეტერი უნდა ჩაიდგას პერკუტანული გზით, როგორც მწვავე, ასევე ქრონიკული დიალიზის შემთხვევაში. ჩადგმა უნდა მოხდეს ექოსკოპიის კონტროლით. ჩადგმის შემდეგ უნდა ჩატარდეს რენტგენოგრაფია (გულმკერდის ან მუცლის) კათეტერის ლოკალიზაციის შესამოწმებლად და გართულებების აღმოსაჩენად.

გაიდლაინი 10.3: ცენტრალური ვენური სადიალიზო კათეტერის ჩადგმის არჩევის ადგილია მარჯვენა შიდა საუღლე ვენა.

გაიდლაინი 10.4 დროებითი (გვირაბის გარეშე) კათეტერი მხოლოდ გადაუდებელ შემთხვევაში უნდა იქნას გამოყენებული და შეძლებისდაგვარად სწრაფად შეიცვალოს მუდმივი (გვირაბიანი) კათეტერით.

გაიდლაინი 11. ცენტრალური ვენური მიდგომის გართულებების მართვა

გაიდლაინი 11.1 ცენტრალური ვენური სადიალიზო კათეტერის დისფუნქციის დროს უნდა მოხდეს ადგილობრივი ფიბრინოლიზის გამოყენება. მორეციდივე დისფუნქციის შემთხვევაში საჭიროა ადგილობრივი ფიბრინოლიზი ინსტრუმენტული კვლევიტ, მიკრობიოლოგიური შეფასებით და სისტემური კოაგულაციის შესწავლით.

გაიდლაინი 12. ინფიცირებული სისხლძარღვოვანი მიდგომის მართვა

გაიდლაინი 12.1: აუტოგენური ფისტულის ცხელებისა და ბაქტერიემიის გარეშე მიმდინარე ინფექციის შემთხვევაში ნაჩვენებია ანტიბიოტიკოთერაპია მინიმუმ ორი კვირის მანძილზე.

გაიდლაინი 12.2: აუტოგენური ფისტულის ცხელებით და/ან ბაქტერიემიით მიმდინარე ინფექციის შემთხვევაში ნაჩვენებია ინტრავენური ანტიბიოტიკოთერაპია ორი კვირის მანძილზე. ინფიცირებული თრომბის და/ან სეპტიური ემბოლიის შემთხვევაში ნაჩვენებია ფისტულექტომია.

გაიდლაინი 12.3: პროტეზის ინფიცირების შემთხვევაში ნაჩვენებია ინტრავენური ანტიბიოტიკოთერაპია ორი კვირის და პერორალური ანტიბიოტიკოთერაპია შემდეგი ოთხი კვირის მანძილზე. ბაქტერიემიის და/ან ინფიცირებული თრომბის არსებობის შემთხვევაში შეიძლება საჭირო გახდეს პროტეზის სეგმენტური ექსპლანტაცია შუნტირებით.

გაიდლაინი 12.4: ანასტომოზის ინფექცია მთლიანი პროტეზის ექსპლანტაციის ჩვენებას წარმოადგენს.

გაიდლაინი 12.5: კათეტერის ინფექციაზე ეჭვის შემთხვევაში უნდა ვიფიქროთ კათეტერის ექსპლანტაციაზე. დროებითი კათეტერის ინფექციის შემთხვევაში უნდა მოხდეს მისი დაუყოვნებლივ ექსპლანტაცია.

გაიდლაინი 12.6 მუდმივი კათეტერის ინფექციის შემთხვევაში ხანმოკლე ფებრილური და/ან ბაქტერიემიული რეაქციის დროს შეიძლება კათეტერის

გარკვეული დროით შენარჩუნება და ანტიბიოტიკოთერაპიის დაწყება.
სექტიცემიის შემთხვევაში უნდა მოხდეს კათეტერის დაუყოვნებლივ
ექსპლანტაცია.